

Боля України

У суботу 30-го січня відбулася масова студентська демонстрація, у якій узяло участь понад тисячу українських студентів. Демонстрація відбулася перед совєтською амбасадой в Оттаві.

Уже з початком листопада одержали студенти вістку, що в місяці червні 1970 р. КГБ знову арештували Валентина Мороза в місті Івано-Франківськ. Упродовж 6-ох місяців ув'язнення, КГБ довгими допитами досліджували його провини. В листопаді засуджено його в Івано-Франківськ, таємним закритим судом, на 9 років таборів суворого режиму за анти-радянську проп'яганду і агітацію (Арт. 62 Кримінального Кодексу).

Це не перший раз, що Валентин Мороз арештований і засуджений на довгі роки тяжкої праці. В. Мороз закінчив 1958 р. університет у Львові, і став учителем історії і географії в середній школі на Волині. Заарештовано його перший раз наприкінці серпня 1965 р. Засуджений у січні 1966 р. Волинським Обласним Судом на 5 років тяжкого заслання за "анти-радянську пропаганду і агітацію". У грудні 1966 р. під час заслання додатково був засуджений на 6 місяців таборової тюрми.

Уже у грудні зареагували студенти на ту сумну вістку з України, і вирішили розпочати акцію з метою звільнення В. Мороза.

АКЦІЯ ВКЛЮЧАЛА :

1. Популяризувати справу Мороза.
2. Звернутися до урядових чиновників, щоб вони порушили справу В. Мороза в їхніх зустрічах із совєтськими представниками.

Як ніколи, акція швидко зацікавила велику кількість студентів у різних містах Канади і Америки. Надруковано тисячі афіш, які студенти ночами розвішували по будинках, стовпах, парканах, і т.п.

Ця акція охопила 26 міст у Канаді.

Надруковано 30 тисяч примірників **СТУДЕНТА** (студентська газета), присвячених справі Мороза і їх також розіслано до 26 університетів у Канаді.

Вислано спеціальні листи і петиції до всіх членів Канадського Парламенту, у яких справа Мороза була пояснена і де ми просимо наших послів

стати в обороні В. Мороза та інших українських засланих.

Виготовлено спеціальну петицію до прем'єра Трудо. Цю петицію підписало понад 10,000 канадців (українців). Та акція буде продовжуватися до квітня, з наміром зібрати до 100,000 підписів.

Головною точкою справи Мороза заплановано демонстрацію перед Совєтською амбасадой, після чого мали всі перейти під парлямент, щоб передати достойному В.І. Тирнер, який є відповідальний за Східньо-Ев-

ропейські Закордонні Зв'язки, нашу петицію і зорієнтуватися, як буде реакція Канадського Уряду до цієї справи.

Відгомін студентів і українських молодих на заклик до демонстрації був несподіваний. Уже два тижні перед демонстрацією голосилися добровільні десятки студентів, щоб допомогти в підготовці. Чим ближче до дня демонстрації, тим більше зростає ентузіазм. Уже в п'ятницю 29-го січня, від'їхали деякі студенти до Оттави. Інші з Лондон, Кіченер, Ватерлоу,

Ст. Катеринс, Віндзор і Гамільтон з'їзджалися до Торонто.

У суботу о год. 7-ій уранці, по сніговій бурі, сім автобусів із трьох центрів Торонто від'їхали до Оттави. Кожний автобус був переповнений українськими студентами, які чекали нтерпляччя на нагоду виявити свої почуття обурення перед Совєтською амбасадой.

Продовження на ст. 2.

ТАМ – ВСЕ ! А ТУТ – РАКЕТИ !

Доповідь д-ра Доценка на Торонтоському Університеті.

Довгі опески широко вітали відомого українського фізика, професора д-ра Доценка – бущого голови Ядерної Лябораторії при Київському Університеті.

В 1968 році під час взаємобміну поміж Київським і Альбертським Університетами, д-р Доценка зрікся совєтського горужанства та прохв канад-

ський уряд за можливість і праао залишитися тут, у вільній державі. Д-р Доценка вже здавна думав дефєктувати, але рішальна хвилиня прийшла коли йому остався вибір – або стати членом КГБ, або залишитися наукоацем. А науковцем він міг бути дйше у вільній країні.

Як видатного фізика в УССР, д-ра Доценка вислали сюди на два роки учительювання до "Йелловнайф, Н.В.Т.". Університети боялися прийняти його

як викладача, і щойно цього року він одержав пост "візітінг саяентіст" при Торонтоському Університеті в Мвтематичному відділі. Але тут також не залишили його в спокою. У січні ц. р. совєтська амбасада вислалв послів до Торонто, які вимгали звільнення д-ра Доценка. Президент університету – Клод Бисел – нв дозволив, щоб совєти його переконали. Натомість

Продовження на ст. 5.

Продовження із ст. 1.

Оттава

В Оттаві зустріли нас 10 автобусів з монреалю та інших міст. Відразу відбулися короткі орієнтаційні сходина для всіх учасників демонстрації, де пояснено точно чому, як і де ми демонструємо. О годині 2:30 вдарив студентський похід у напрямку амбасад. На чолі походу несено український і канадський прапори, а за ними трійками і чвірками машерувала молодь, несучи транспаренти і джакети. Порядок у демонстрації тримало 25 упорядників (вибраних членів СУСК). Поліція стримувала авто, перпускаючи наш похід, який розтягнувся на 4 міські блоки.

Під Советською амбасадю молодь під час демонстрації вигукувала лозунги про звільнення Валентина Мороза і домагання вільної України. Як символ ув'язнення замкнувся один студент у залізну клітку, інші припили себе кайданами до заліз-

ного паркану амбасад.

Відчитано листу 78 українських імен, арештованих і засуджених на довгі роки заслання. Студенти демонстративно поклали російський прапор на землю перед репортерами, перемашерували по ньому. Перед телевізійними апаратами спалено два російські прапори, співаючи український національний гимн.

Від амбасад усіх демонстранти, яких число доходило до півтори тисячі, перейшли під будинок Канадського департаменту Зовнішніх Справ. Студентська делегація стрічалася із представником уряду І.В. Тирнер, який, однак, заявив, що не с в позиції представити офіційну лінію уряду у справу петицій. Бравши під увагу урядову реакцію у справі суду над жидами в Ленінграді, треба сподіватися, що уряд не поступить інакше у справах, які стосуються до переслідувань на Україні. У зв'язку із цим вислається тисячі петицій на адресу прем'єра Канади, у я-

ких закликається, щоб уряд і Прем'єр порушували ці справи Трета, як і під час поїздки П. Труда до Советського Союзу.

Запалені демонстрацією студенти хотіли мати відповідь на місці і голосно показали, що вони вимагають позитивного становища з боку уряду... сідаючи на автобуси, якими відїжджали додому, було чути від обурених і поденерованих студентів: "МИ ВЕРНEMОСЯ! Будемо демонструвати і демонструвати, доки справа Мороза, справа вільної України не стане світовою справою!"

По всякі точні інформації, петиції до уряду і добровільні дати на покриття коштів у зв'язку з акцією Мороза просимо звертатися до бюро СУСК -

Тел. 921 - 8544

Комітет за Звільнення
Валентина Мороза67 Гарбора Стріт,
Торонто.

Після одержання диплома хотів був я його спалити. А тепер перепав я мої іспити.

STUDENT

PUBLISHED BY THE UKRAINIAN CANADIAN STUDENTS' UNION (SUSK)

67 Harbord Street
Toronto, OntarioГоловний Редактор:
Зеновій ЗваричРедакційна Колегія:
Віра Гамівка
Богдан Лищшин
Ірина Макарик
Гаяля Побігун
Ольга Фецич

Матеріали, підписані прізвищем, чи псевдонімом автора, не завжди відповідають поглядам Редакції чи Союзу Українського Студентства Канади (СУСК).

Редакція застерігає за собою право редагувати прислані матеріали тільки за дозволом авторів.

РЕДАКЦІЙНЕ СЛОВО

Довші часи на світі була поширена думка, що чим більше людство розвиває індустріалізацію, техніку та удосконадження комунікації, тим більше воно буде зближуватися між собою, стирати всякі національні й локальні різниці та витворювати дух космополітичний — інтернаціоналізм. За те події останнього десятиліття якраз показують протилежні явища. Чим більше людина індустріально та технічно розвинена, тим більше вона замиче потребу утотожнюватися з якимсь угрупованням. Замість стосуватися до інтернаціоналізму як спільного зв'язку, модерна людина знаходить у своїй близькій групі, в своїй нації, свою ідентичність. Любов до свого народу, себто патріотизм, показує тим свою свіжу силу та надійну будучність. Всі фрази про "злиття народів", "асиміляцію" та "створення одного людського народу" розсипуються перед ударом національних потреб та бажань.

Ця боротьба за право затримати свою ідентичність як окрема нація являлася в останніх роках у змаганнях Біяфрі, Курдистану, Басків та Ірландців. На нашій батьківщині ця боротьба не нова, вона триває вже довгий час, а в останніх роках вона одержала новий поштовх людьми як Дзюбою, Караванським та Морозом. Арешт Валентина Мороза та засуд на дев'ять років ув'язнення доказали, що любов до своєї батьківщини, український патріотизм, ніколи не підкориться жорстокою русифікаційною політикою імперіалістичної Москви.

Демонстрація українських студентів в Оттаві в обороні українських політичних в'язнів, а головню Валентина Мороза, показала, що дух патріотизму серед українців і діаспори забезпечений на дальшу генерацію. Українська студентська молодь, яка майже вся виросла поза межами України, дальше себе утотожнює з українською нацією та дальше боротимеся за існування українського народу і здобуття незалежності української держави. Ця демонстрація показала нам, студентам, що існує між нами сильне почуття "українства" та що це почуття єдне нас усіх у спільній боротьбі за осягнення мети.

Листи до Редакції

Дорога
Студіююча Українська Молоде!

Невимовно радіємо Вашою відвагою та мужньою обороною прав для українського народу. Віримо, що цей початковий вступ буде захоптом для всіх інших студентів, які ще не з Вами.

Ми бачили один фрагмент Вашої демонстрації тут, у Лєтбріджі, і дух наш радіє, що маємо таку героїську молодь. Мучнича смерть і терпіння наших політичних в'язнів та взагалі — терпіння цілого нашого Народу пішли не надармо. Хоч ми віддалені від Вас, дорогі Студенти, 2-ма тисячами миль, але духом ми с з Вами і підтримуємо Вашу акцію всеціло. Нехай дух упавших героїв буде з Вами все й усюди, а Весенній нехай благословить Ваше добре діло на користь Українського Народу.

Віримо, що Ваш протест разом з іншими протикомуністичними силами в світі приведе до упадку СССР — тюрми

народів і вкортці побачимо воскресний день нашої батьківщини — України.

Остаємось з пошаною до Вас,
Управа ЛВУ в Лєтбріджі.
С. Романюк,
(голова)

Пане Редакторе!

Слава нашим студентам! Нарешті появилися на Ваших сторінках статті, які відзеркалюють правильне становище українських студентів проти ворогів нашого народу. Давайте більше інформації про студентську боротьбу в Україні за Українську Самостійну Державу!

Мірослав Ковальський

Dear Editor,

I'm very pleased to see a renewed attempt at the revival of "Student". Everyone of us in our commune runs to the dusty crossroads everyday in search of your inspiring paper. Upon perceiving your positive stand in recognizing us, we have gained sympathy for your cause. Keep up your endeavors and remember, my blessings are bestowed upon you.

For the cause,
Ivan Mak.

Поважаний Панове:

Минувлої неділі, 7-го лютого, я персів у церкві збірку на підтримку Комітету за звільнення Валентина Мороза... Щастя Вам, Боже, у Вашій праці!

З повагою пошаною,
о. І. Куліш,
(Редвотер, Альберта)

РАВТ ПРЕСИ

КАНДИДАТКА "СТУДЕНТ"-а,
ІРКА МАКАРИК – КРАЛЯ
УКРАЇНСЬКОЇ ПРЕСИ

В Торонто відбувся 30-го січня ц.р. п'ятий з черги Равт Української Преси містів Торонто. Кралею Української Преси була обрана паніна Ірка Макарик, кандидатка нашої газети "Студент", який вперше брав участь у цій імпреві.

Ірка Макарик є членкою нашої редакційної колегії, займається вона мистецьким оформленням. Вона студіює історію і мови при Торонтійському Університеті. Після здобуття Б.А. плясус студіювати журналістику в Оттаві. Ірка Макарик була редакторкою різних одиниць, таборних газет та журналу Курсів Українознавства "Проблемски" в Торонті. Її статті друкувалися в "Гомоні України", "Студент"-і,

"Нашій Меті" і в "Юнаку", а поезії читано на з'їзді письменників у Нью-Йорку (листопад, 1970 р.)

До журі, яке вибрало Кралю Української Преси, належали: м-р М. Дзьоба, ред. М. Гавриш, голова СУСК М. Кухаришин, радіодиктор Ю. Поченок, мистці О. Теліжні і І. Мороз-Шумська.

В імені редакційної колегії "Студента", ми щиро дякуємо Ірці Макарик за те, що вона успішно зарепрезентувала нашу газету та ігратуємо її за здобуття корони Української Преси на 1971 р. Хай вона ласкаво панує над нами!

(Редакція).

У ЛІСІ

Майдувала я в чистилищі дерев,
В тайній святині природи,
Не розмовляючи, а шукаючи
Душі, спокою та розгади.

Могутня сила тиші
Меє до себе пригориула,
Лиш шедест листь під ногами,
Узнав мій людський слід.

І токи сояшиї проміння пробили
Вікоце жовтих листків,
Спустили сяйво ясіє,
Пригріли холодиу душу.

Ірка Макарик

Студенти в Лондоні передають
рекомендації Конституційній
Комісії Канади.

Спеціальна Комісія Сенату і Парляменту Канади відбула дня 9-го грудня 1970 р. своєї публічні переслухування громадян і організації округи Лондону, Онтаріо, у справі нової конституції. Український Студентський Клуб зарепрезентували – О. Дубас і Й. Якібчук, які при співучасті представників місцевого відділу КУК, в особах Ю. Горіха і п-ни С. Козак, передали Комісії рекомендації, підготовані д-ром Е. Рослицьким. У рекомендації спеціально наголошено зрівняння прав і обов'язків усіх громадян Канади, як ро-

дженців, так і натуралізованих, стандартизації вимог до імігрантів без огляду на країну їхнього походження. Забезпечення прав канадських меншостей зберігати і розвивати свою культуру, та справу їх, пропорційного фінансування, справу навчання і вживання мов інших як англійська і французька, та визнання їх офіційними в округах, де певна етнічна меншина становить 10% або більше громадян, як також справу долушення мов інших як англійська і французька до вжитку публічними засобами інформації, як СМС та СВС – TV та інші. Після передачі рекомендацій відбулася речева дискусія, у якій успішно вив'язувалися члени делегації.

Е.Б.Г.Р.

НАША КРАЛЯ – ІРИНА МАКАРИК З МІНІСТРОМ ЯРЕМКОМ.

КОЦКО

Іван Дурбак

Дня 1 липня 1971 року миеє 61 років від трагічної смерті одного з провідників українського студентства та борця за український університет у Львові. Ця боротьба має довгу історію.

Коли Австрія зайняла від Польщі Галичину в 1772 р., то цар Йосиф II, заклавав у Львові університет з німецькою мовою викладовою. При ньому створено інститут "Студіум Рутенум" для українців; що проіснував до 1804 р.

У 1849 засновано при львівському університеті катедру української мови та літератури, пізніше 4 теологічні і 2 правничі катедри.

Українці сподівалися, що із часом львівський університет стане українським, бо поляки

мали свій університет у Кракові. Одначе, незабаром львівський університет став польським. Тоді українські студенти почали боротьбу за український університет у Львові уже від 1867 р. Внаслідок цієї боротьби австрійський уряд створив катедру історії Східної Європи, покликавши проф. Михайла Грушевського з Києва. Він започаткував нову добу української історичної науки, видав велику історію Руси-України (10 томів) і створив окрему школу українських істориків.

Одначе, усі намагання українських лослів, діячів і студентів парализували поляки, що мали владу в Відні. Майже щороку відбувалися віча й демонстрації українських студентів, що часто кінчилися бійками з польськими студентами

У 1901 р. українські студенти проголосили бойкот львівського університету і виїхали на студії до Відня і Праги. У 1907 р. арештовано 116 українських студентів, але ш 4 днєх голодів їх звільнено.

Дня 1 липня 1910 р. відбулося віче українських студентів у львівському університеті. Коли промовляв студент Адам Коцко, тоді один польський студент убив його влучним пострілом у чоло, а студента Лєстачевича важко поранено. Поліція арештувала тоді 128 українських студентів і покарала їх тюремю. Поляки вєвняли, що... самі українці застріляли Коцка, бо... не змігли добре стріляти!

Похорон с.п.с. Адама Коцка відбувся при великому здвєзі українців Львова і цілої Галичини. Поховано його на Личаківському кладовищі, де й досі видіє пам'ятник на його могилі.

Українське студентство у відноому світі повинно гідно відзначити роковини трагічної смерті с.п.с. Адама Коцка в боротьбі за український університет у Львові.

Боротьба за український університет у Львові тривала аж до першої світової війни, а після неї українські студенти заснували приватний український університет у Львові, що був тайним. Він існував 4 роки, від 1921 до 1925 р., аж доки польська поліція не закрила його.

There are things, there are tragedies, whose immensity cannot be expressed in words and about which more can be said in silence – a great silence of thousands of people.

Perhaps we should also refrain from talking and silently contemplate such a thing. However silence says much only when everything which could have been said has already been said.

When everything is far from having been said then silence becomes a partner of lies and slavery. Therefore we speak, we must speak whenever possible taking advantage of all the opportunities which so often come our way.

(I. Dzłuba)

LESYA UKRAINKA

A TRIBUTE TO 'THE SPIRIT OF FLAME'

"No more can I call liberty
my own
To me there's naught remains
but hope".
"Hope", 1883

"No more can I call liberty
my own..." - these simple
words concerning a fundamen-
tal human problem formed part
of Lesya Ukrainka's first pub-
lished poem. The poem be-
comes even more meaningful
and moving if one considers
the fact that it was written by
a girl of twelve. An adolescent
with a profound understanding
of the meaning of freedom or,
rather, the loss of it. An adol-
escent with a hardened con-
viction that tyranny can be on-
ly temporary because the pow-
er of words is stronger than of
steel. Lesya was a frail girl,
infirm with tuberculosis of the
bones and lungs till her untim-

not only of the Ukrainian liter-
ature, but also of English,
French, German, Italian, Rus-
sian, Spanish, Greek and Latin
classics.

Ukraine is not a free coun-
try and because of her subjugation
Ukrainian achievements
have not received wide enough
recognition, especially in the
field of literature. Nevertheless,
a growing number of scholars

ert, vigorous, and at the same
time simple and straightforward
poems of Lesya Ukrainka, one
cannot resist the feeling that this
fragile, invalid girl is almost the
only man in all our present-day
Ukraine".

Her collected works, compris-
ing ten volumes and about four
thousand pages, deal with love,
nature, personal experience, poet-

varied imagery of folk tales and
stimulated her expansive imagina-
tion to create what many regard
as her masterpiece, the fairy dra-
ma, **Forest Song**. "In truth, this
is a symbolic drama of profound
psychological interest, of an
extraordinarily deep and tender
lyricism... It is an outstanding
creation, not only of Ukrainian
literature, but of world literat-
ure. It has already been compar-

"The Possessed" was follow-
ed by two more dramatic poems,
"The Babylonian Captivity" and
"On the Ruins". Both of these
forests together with their myth-
ical denizens and the infinitely
poems are based on Hebrew his-
tory and, both being allegorical,
correlate the fate of Jews in Ba-
bylonian captivity with the fate
of the Ukrainians in Tsarist bon-
dage. Paradoxically, today in the
Bolshevik Russian empire the
fate of Ukrainians and Jews is
once again very similar. This was
recognized not so long ago in a
daring speech at Bshyn Yestr by
Ivan Dzyuba, a prominent Soviet
Ukrainian literary critic and au-
thor of "Internationalism or Rus-
sification".

Lesya's unlimited faith in good
and the innate strength of an in-
destructible nation give the down-
trodden a strong inspiration and
provide them with a firm convic-
tion of ultimate victory. This
fragile young woman stricken
with creeping tuberculosis and

1871

1971

ely death, yet, filled with un-
compromising determination to
voice her challenge in winged
words. A strong challenge was
needed and she was aware of it.

Lesya rose like a Phoenix
in the oppressive atmosphere
of Tsarist colonialism. At that
time every conceivable effort
was made by the foreign power
to stamp out not only the liter-
ary and cultural development of
her native country but any form
of Ukrainian consciousness.
Those were the times when a
Russian Minister, Count
Valuev, uttered his vile dictum:
"There never was, there is not,
nor will there ever be a Ukrai-
nian language". This dictum was
officially enforced by the Imper-
ial Ukase of 1876, prohibiting
the printing of Ukrainian books,
musical texts, theatrical per-
formances in Ukrainian and, also,
the importation of Ukrainian
printed matter from abroad.

Lesya's early literary in-
clination was discovered by her
parents. Both being highly cul-
tivated and progressive individ-
uals, (her mother, Olena Pchil-
ka, a poetess herself), took
care to provide their daughter
with the best in education.
Thus, at an early age Lesya
achieved a first rate mastery

discovered that Ukrainian liter-
ature has a name of universal
significance. "We are dealing
with true spiritual and intellec-
tual leaders... these men have
a message not only for their
own people, but for the whole
world", - wrote C.A. Manning
of Columbus University. One of
the pioneer English translators
of Lesya, the late Percival
Cundy, stated that "...to these
names must be added... that of a
woman, Lesya Ukrainka, a poet-
ess of rare scholarship, with an
expert's knowledge of poetical
technique... an unbounded im-
agination, keen psychological in-
sight, and a power and vigor of
expression not surpassed by any
woman writer who has made a
name for herself in Western lit-
erature... she is worthy of study
by all...". Ivan Franko, one of
the two most outstanding figures
of Ukrainian literature, thus
characterized Lesya's works:
"I repeat... with these bold, al-

lic mission, patriotism and social
justice. Of these, romantic love
occupies the smallest place while
the love of her country runs
through almost all of her works.
The poetess drew her themes not
only from folk tradition or from
the history of the once proud Uk-
rainian peasants, but also from
the ancient world and western
Europe, the sufferings of Jewish
prisoners in Babylonian captiv-
ity, the tragedy of early Chris-
tians in pagan Rome, stories of
Medieval Spain, conflicts from
the times of the French Revolu-
tion, the efforts of the Scotch un-
der Robert Bruce... And there is
also a universal dimension to
these themes: the struggle of the
deprived and the subjugated for
their material existence and hun-
man rights. Though always firm
in her objectives Lesya could also
be gentle in expression. The ex-
quisitely tender description of
the beauty of Polissia's primeval
forests is a good example. These

ed with similar works of Maeter-
linck and Hauptmann and has
emerged from the comparison with
honour". It compares equally
well with Ibsen's **Peer Gynt** and
Shakespeare's **Midsummer Night's
Dream**.

The progressive, social-human-
itarian themes of her lyrics ear-
ned her the image of a "social
rebel". She not only invoked the
oppressed to stand up against the
tyrants but bitterly attacked the
dogmatic, petrified type of state
Christianity, which was cynic-
ally manipulated by the Tsarist
Government to help maintain the
autocratic dictatorship. This she
presented well in "**Do you Rem-
ember**" and the "**Possessed**".
In the latter she also rejected the
doctrine of "love all"; hate, she
argued, also has its justification:

What! Only he can know no
hate
Who all his life has never
loved.

deprived of physical strength
showed superhuman determina-
tion. Her "Herculean spiritual
power" is reflected in the poem
"**Contra Spem Spero**",

Hence, dark thoughts! Away
ye autumn mists!
Golden spring is here, she's
here today!

Yes, through all my tears I
still will smile,
Sing my songs though troubles
round me loom;
Hopeless, still hope on against
all odds,
I will live! Away, ye thoughts
of gloom!

"If ever there was a triumph
of mind over matter, of spirit over
flesh, it was in Lesya's indomit-
able soul", said Percival Cundy,
the first to complete a large scale
English translation of her works.
Certainly, Lesya Ukrainka has
become a figure who is of value
not only to her own people but to
world literature".

E.B.H.R.

Archipenko: The Paris Years, 1908 - 1921.

Currently at the Art Gallery of Ontario, is an exceptional exhibit of a world-known sculptor - Alexander Archipenko. Never fully acknowledged nor appreciated in his chosen homeland - the U.S.A., Archipenko was widely acclaimed as a pioneer Cubist sculptor in Europe.

Born in 1887 in Kiev, Ukraine, Archipenko was already exhibiting his works in Ukraine at the age of 19. By the time he died in 1964, he had exhibited in places such as Paris, Berlin, New York, Tokyo, London and Sao Paulo. Although he himself had had only three years of art school (before being expelled), Archipenko later founded his own art schools in Paris, New York and Los Angeles. He also lectured and taught at various universities and colleges (almost exclusively in the U.S.A.) - among them the University of Washington, University of Oregon, U of Delaware and U of British Columbia. In 1960, his own autobiography was published under the title: **Archipenko: Fifty Creative Years 1908 - 1958.**

The exhibit at AGO examines the years 1908 - 1921, which Archipenko spent in France. The display plainly reveals Archipenko's study of spatial sculpture - an idea he pioneered and one which Henry Moore later developed. The idea of spatial sculpture repudates the generally accepted notion that sculpture is a solid surrounded by space, and instead presents the new view - that sculpture can also be a void surrounded by a solid. For example, in his

ARCHIPENKO

piece "Woman Combing Her Hair", the head is represented by a void surrounded by bronze - hair.

The pieces display Archipenko's interest in the uses of color in sculpture: we move from silvered bronze, to green, to black, to the common reddish-brown. Not only the colour, but also the material itself accentuates the form, and adds necessary qualities. "White Torso", has a flowing smoothness, a gracefulness, added by the silvered bronze it is created of.

Early influences of Byzant-

ine, Egyptian, Hindu and Assyrian styles are very often revealed in his works. The exaggerated long body, the small, oval face, and the grace of movement are shown in such pieces as "Graceful Movement".

The exhibit is worthwhile to see - not only because Archipenko is considered to be one of the pioneers of modern art, but because "from beginning to end, Archipenko remained a Ukrainian, a man who often seemed closer to the near East than the West".

Доценко

Продовження із ст. 1.

совсти відібрали своїх студентів з Торонтоського Університету, а канадських студентів, що перебували в ССРСР, відіслали до Канади, і обіцяли утруднити будь-який взаємообмін поміж ССРСР-ськими та Торонтоським університетами.

У четвер, 11-го лютого ц.р., д-р Доценко, після запрошення УСКС-у Торонта, виступив доповідь на тему: "Життя студентів і науковців у сучасній Україні". Скромний професор говорив гарною українською мовою, якою він говорить лише п'ять років - бо йому прийшлося говорити російською мовою 35 років.

Говорячи про систему вищої освіти, д-р Доценко навігтив великий натиск на ідеологію. Вживаючи цитат Сталіна і різних прикладів, професор доказав, що "треба бути ідейно вихованим, щоб чогось добитися" в УССР. Орієнтація в історії партії полягає в тому, щоб совєтські люди думали, що вони найцарявниші, що їхня держава найкраща, та що їхня партія найбільш досконала. Організація освіти - це державна справа, а адміністраційний центр - це Москва. Іншими словами, це Москва наказує, та треба виконати. А Москва наказує, що знання російської мови є необхідне, а знання теорії Маркса і Леніна - ризальне в будь-яких іспитах.

Кожний студент зобов'язаний передати це теоретичне знання в активній формі. Д-р Доценко твердить, що більша половина часу "витрачена на пропаганда партії, ніж на навчання". Основним критерієм: "бути покірному партії". Як

що студент присвячує більш часу науці, то дуже легким способом - наприклад, відібранням стипендії, - студент буде переконаний на користь Партії. Сильне психічне напруження часто доводить до збожевоління чи до самогубства. Людина тільки тоді вартісна, коли вона корисна Партії.

Партія прославляє таких фанатиків як Павліка Морозова, який доісе "начальником", його батько закопав півбуханця хліба. За те батька вислали на Сибір, а Павлик остався героєм Союзу, бо він допоміг скріпити владу.

Протест нездоленний - навіть у межах совєтської системи. Триста кївських студентів мирно демонстрували, щоб втримати українську мову на Кївському Університеті. Якийсь час після маніфестації, протестуючі студенти почали зникати - ніхто не знав де. Цей приклад сильно піддержав слова д-ра Доценка: "Но Ви думаете в УССР - то Ваша справа, але що Ви говорите - не державна справа!".

Після доповіді, запити від присутніх відікрили багато цікавих фактів та проблем. Наприклад, Партія видає два до три долари на кожну особу для пропаганди, де в Америці ця ціна є лише три або чотири центи на кожну особу. Контакти чи знайомство з "іноземцями" викликає підозріння. Але ті, що знають західне життя, кажуть, що "там є все, а тут є нічого".

З цілої розмови д-ра Доценка виходить картина непевности, гостро сконрольованого життя, пересладування, та почуття "нелюдськості".

I. M.

ВСІ РОДИ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:
авт, домів, домашнього устаткування.

TRIDENT
INSURANCE SERVICE LTD.

Представник Українського Робітничого Союзу
2109 Bloor St. W.,

Toronto, Ont.
Tel. RO-6-7261

ALBERTA FUEL OIL LTD.

278 Bathurst St. - Toronto, Ont. - Tel. EM 2-3224

Українська
самостійна фірма
ПОСТАЧАННЯ
ОПАЛОВОЇ ОЛИВИ
ДЛЯ ХАТНЬОГО
ТА ПІДУСТРІЯЛЬНОГО
ВЖИТКУ

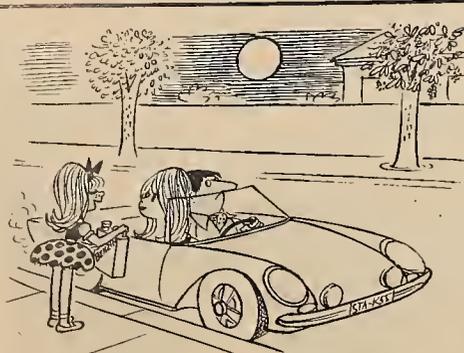
Чищення печей та обслуга безплатна.

ТЕКСТИЛИ

Українська текстильна крамниця
STYLETX TEXTILES
555 Queen St. W. Toronto, Ont.
Tel. 366-3375

Власник - Семен Медвський
Вислаємо посылки на річні землі: Пачки,
Літунська пошта - готові речі. Теж С.О.О.
всичила, 22 фунти. Харчові, 33 фунти.

Візьми це, якщо йому в парку
бензини забракне.

ПЛАНЕТИ

Суреалістичним танцем
кружляють кругом себе
Як у сні
Планети:
Душі в шаралупах;
Цілі світи
Страждать
Радости
Нижніх почувань
І психози...
Із тісно замкненими ума
Простагають худі руки
У стигійську порожнечу
Кругом себе...
Шукаючи
(Напруживши пальці
Та заціпивши зуби)
Ніжного докторку
Іншої руки...
Теплоту снів
Іншого серця...
Вогнистого поцілунок
Інших уст...
Чекають у застугу
... Нема...
(Тихе хлипання)
Часом
І до смерті... Кано

WHAT DO WE WANT?

FOR WHOM DO WE

Photographs by:
Ihor Kotowych
Andrij WereteInyk

WE WANT IT?

MOROZ!

WHEN DO WE WANT IT?

NOW!

oy:
ych
etelnyk

ЗА ЯКИЙ ПАТРІАРХАТ

У зв'язку з розпочатим "Диалогом, хрчу отсім з'ясувати свої погляди на цю, таку дуже вжливу під сучасну пору справу нашого Патріярхату.

На вступі хочу підкреслити, що розпочатий діалог — це дуже позитивний почин, провадиться в культурній і умірованій формі, без зайвих вибухів, неприємностей та образливих зауваг чи переконувань. Він може принести обидвом сторонам багато користи, бо у приятній, братній дискусії можна легко висвітлити не одну спірну чи погано навісвітлану проблему.

Добре є, коли про ці справи хочуть говорити люди з різними поглядами, бо тоді є краща і жвавіша вмінна думка, і можна охопити багато більше різноманітних проблем. Кожний з нас має рацію і своєї точки погляду, тому добре є терпляче і з вирозумінням подавати свої думки, щоб у доказах вишляфувати дану kwestію і дійти до об'єктивної правди.

Однвче щоб така дискусія принесла реальний успіх, обидві сторони мусять визбутись упереджень чи уподобань і підходити до справи так, як вимагає загальне добро даної ідеї чи вкції.

Коли говоримо про об'єднання цілого народу, мусимо здати собі із цього справу, що ми мусимо боротись за створення одного Українського Патріярхату в Києві. Ми ж дітн однієї нації, і була в нас одна Церква, тільки через інтриги чужих та через честолюбство або й шкурні інтереси деяких своїх ми дішли до того жалюгідного поділу, який існує і досі. Тому не дивімося на цю справу — як чи вони, — але як усі ми, бо ж багато братньої крові, страждання, мук і переслідувань коштував нас цей штучний поділ, накинений нашими ворогами, продовжуваний і закріплюваний своїми паразитами, "для лквімства нещасного", що на живому організмі нації хотіли набувати впливів, мастку і здудної слави.

Та лишімо їх осудові історії, бо їх чимало з одної і з другої сторони. Ми мусимо ди вигісти в майбутнє, визбутись особного, скинувши нашарування віків і прямувати до однієї мети, одного Патріярхату в Києві.

Який Патріярхат у Києві? Наші обидві Церкви лудчть у загальному той сама обряд, ті самі Тайни, тв сама Матір Божа. Деталі і нюанси лишімо теологом та ученим. Найоболочішою проблемою, яка ділять нас, є це — прнмат і зверхність Павлі.

Голова Церкви мусить бути, бо це є виразна воля Христа. "Ти є Петро — Скала, на котрій збудую Церкву мою і ворота пекла не подолають її". "Паси вівці мої, паси агнята мої". "Що зв'яжеш на землі, буде зв'язане на небі, що розв'яжеш на землі, буде розв'язане на небі".

Непомняльність папи відноситься тільки до справ віри і моралі, проголошені папою як догми із рамени його уряду (наш катедра локвентем), після нарад, дискусій і доказів учених теологів, не раз протягом кількох століть. В усіх справах особистих і адміністративних папа може бути помилний, так само, як і кожний інший чоловік.

Єдність Церкви лежить в одності науки Христа. "Діть і научайте всі народи", сказав Христос до Апостолів. Тому, щоб акась Церква юридично і догматично могла бути правдивою, мусить мати т. зв. "Тяглість Апостольську", зн. її с'рархія, єпископи мусять бути св'ячені у посередній тяглості від Апостолів а тим самим від Христа.

Римський Архисерей, на основі рішень канонів цілої вселенської Церкви ще з-перед розбрату є першим між рівними архисерейми, і йому прислугувало

право відкликати і вирішувати ріжних спірних догматичних і юридичних справах. Нема, однак, ніде сказано, ні у св. Письмі, ні в канонах церковних, що голова Церкви мусить бути завжди із Заходу чи Італією. Щоб розв'язати цю болочу проблему, нам треба поставити домагання наперемінного вибору голови Церкви — зі Сходу, то із Заходу. Наша східна Церква не є гірша від Західної і є вона сьогодні страждена, так що має повне моральне право домагатись такого вирішення. І не сумніваюсь, що коли сьогодні Захід хоче порозумітись зі Сходом, — таке домагання може мати реальну вагтість.

По зісланню св. Духа, Апостоли розійшлися і проповідували ріжними мовами серед ріжних народів, котрі були в тій Церкві з однаковими правами, як рівні з рівними. Тому нашим правом і обов'язком є також домагатись самостійного управління нашою Церквою. На тому становищі стоять такі православні Брати, і цих самих прав домагається наш Верховний Архископ, Кардинал Кир Йосиф. Отож, наші намагання в тому напрямі є однакові. Щоб могли вони увінчатись успіхом, мусимо всі разом домагатись спільно наших прав. І тільки спільна наша акція сьогодні в добі екуменізму може допомог-

ти нам у здійсненні наших церковних і національних рацій.

Це була б спільна наша акція назовні. Що відноситься до наших внутрішніх справ говорючи про Патріярхат у Києві, щоб це могло бути приємливе для обидвох сторін, мусіть бути він православний, тільки із догматичною лчністю із цілою Церквою. Тоді адміністрація цілої нашої Церкви повинна би бути в руках православних, бо годі ж вимагати, щоб 40 мільйонів Українців підпорядковувались 5 мільйонам Галичан.

Про це говорив сл. Б. Митрополит Андрій у своїйому листі до православної інтелігенції: "...Ми, греко-католики, не лише не маємо жодного наміру старшувати й навадитися нашим православним братам, але навпаки, ми готові навіть із власною утратою їм підчинитись так, що й повна злука двох українських віросповідань виглядала б так, що радніше б треба говорити про підчнення греко-католиків під власть Київського патріярха".

Так само висловився наш Верховний Архископ Кардинал Кир Йосиф, коли після Собору УАПЦеркви в Мінхені 1969 року я говорив про ці справи, він у присутності трьох єпископів сказав: "Ви говоріть, що ми підчинимося Київському патріярхові".

Безтеречно, що всі ми маємо історичне, політичне і догматичне право до Києва, як столиці України, однак, чи доцільне було б, якщо б на Київському патріяршому престолі засів тепер хтось із католиків, суполуючі цілковите об'єднання. Поминув-

ши те, що то викликало б обурення між православними прихильними до нашого об'єднання, це дало би підставу усім тим, що не хочуть нашого об'єднання, розпочати "св'ященну боротьбу" в обороні правослв'я, кидаючи гасло: "Дивіться, католики зазіхають на патріярхат у Києві, подібно, як це було за Митроп.

Смотрицького і Могили, що скінчилося нашим розбиттям.

Тому рішення Собору УГПЦеркви в Канаді, дня 1 серпня 1970 р. проголошене Архископом Михаїлом, "...Що до співпраці з іншими віросповіданнями ми можемо піти, але без втрати і пониження православної Церкви", може мати велике позитивне значення, коли ми підідемо до цієї справи так, як вище подано. Нам треба порозумітись з нашими православними братами і розпочати акцію за створення одного українського патріярхату в Києві. Акція за український католицький патріярхат була подитована тим, що православні поставились з упередженнями, і недовір'ям, підозріваючи, що Галичани хочуть усіх запровадити до Риму".

Тепер, однак, після цілого ряду подій, постави мирян та твердих домагань Верховного Архископа Кардинала Кир Йосифа запровадити в практику закони Берестейської Унії відносно поміності нашої Церкви, підтвержені рішеннями II Ватиканського Собору і проголошені в декретах папських як

Продовження на Ст. 12.

ЄДНІСТЬ

В багатьох кругах серед українців відбуваються гарячі дискусії на тему Українського Католицького Патріярхату. Але погляньмо на це релігійне питання з іншої точки зору. Замість створення такого патріярхату який міг би спричинити дальші розподіли між українцями на еміграції, ми повинні брати під увагу багато важливіше питання яке відноситься до кожного українця — це, створення одного самостійного всеукраїнського патріярхату.

Чому для нас це є ідеалом до якого ми повинні стремити, щоб його здійснити? Поперше, таке рішення дало б всім українцям змогу спільно працювати в одному напрямі, а рівно ж духово відчувати якусь єдність. Подруге, тому що такий поступок виявив би надзвичайно високу організованість, українці здобули б світову пошану. А потрете, такий всеукраїнський патріярхат створив би базу, на якій українці могли б будувати свою майбутність.

Приходиться до запитання можливості такого важливого рішення. Голосний і

офіційний заклик з'єднання Східних і Західних Церкв був проголошений на другому Ватиканському Соборі в Римі. Для прикладу, в "Декреті про Екуменізм" пишеться: "...гаряче доручається, щоб католики частіше звертались до духових багатств Східних Отців, що підносять усю людину до розумів над Божими речами."

"Нехай усі знають, що... для завершення поєднання східних і західних християн дуже важливою річчю є пізнати, поважати, зберігати і плекати незвичайно багату літургічну й духову спадщину християнського Сходу." Цей заклик, на жаль, був цілковито занедбаний українським духовенством. Але він є доказом, що таке з'єднання є можливістю, бо віра Української Католицької Церкви і Української Православної Церкви однакова. Фундаментальна різниця між цими церквами полягає тільки в адміністративних функціях.

Підтвержую, що створення одного українського патріярхату є можливістю. Чому? Коли поглянути на

цю справу з політичного боку, то бачимо, що нема важких перешкод. Цікаво, між іншим, що ми всі чомусь працюємо в напрямі досягнення самостійної і соборної української держави. Але чи не ясно, що ідея одної української незалежної церкви є багато більш реальною, якщо взяти під увагу політичні імплікації? Такий чим нікто нам не може заборонити, лиш ми самі собі.

Як можна реалізувати такий патріярхат? Це може статися тільки одним спо-

собою: самопроголошенням. Сама історія показує на те, що це нормальний спосіб повстання патріярхатів.

Правда, що процес з'єднання українських Церкв в одну всеукраїнську патріяршу Церкву триватиме довгий час, але це була б зовсім реальна подія, якщо була б співпраця і щирорядна відданість всьому українському духовенству. В напрямі об'єднання

Продовження на Ст. 12.

Рисуні! Самі риби! А мешта мойого нігде нема!!!

**WATERLOO UNIVERSITY
STUDENTS' CLUB**

- Dr. P. Dotsenko spoke at a club meeting.
- A student concert will be held on Sunday, Febr. 28th in the Humanities Theatre.

**UNIVERSITY OF ALBERTA
UKRAINIAN CLUB**

- The 2nd Annual Western SUSK Congress held Febr. 19-21th at the University of Alberta: "Cultural Pluralism - An Alternative for Canada".

**LITERARY CIRCLE -
UNIVERSITY OF MANITOBA**

- Held a book exhibit in commemoration of the centenary (1871-1971) of the birth of poetess-dramatist, Lesya Ukrainka.

NEWS ROUND UP
**LAKEHEAD UNIVERSITY
UKRAINIAN CLUB**

- Has done 16 hours of video-taping of the Thunder Bay Community.
- This will be edited and circulated to all other clubs in order to promote interest in the XII National SUSK Congress to be held on September 1-5, 1971 at Lakehead University.
- Representatives of the Lakehead University Ukrainian Club attended the "Malanka" at the University of Minnesota, Minneapolis, sponsored by the University of Minnesota Ukrainian Club; ideas were exchanged concerning Ukrainian courses for the University of Minnesota.

- Lakehead University Ukrainian Club members were attending the 2nd Annual SUSK Western Conference.

- A XII. SUSK Congress headquarters will be established this summer for the purpose of organizing the National Congress; this office will also welcome all transients throughout the summer months.

QUEBEC SUSK

- Held a Ukrainian Week during the beginning of February; programme included a concert, book display, dance, hootenany, debate and discussions, movie showings.

**UNIVERSITY OF TORONTO
STUDENTS' CLUB**

- Dr. P. Dotsenko spoke at a February club meeting on "Education in the Soviet Ukraine".
- Annual Graduates' Banquet to be held at Hart House, March 6.
- Dance to be held Febr. 26th to usher out the old executive.
- Elections for the new executive to be held March 17th.

**UNIVERSITY OF MANITOBA
UKRAINIAN CLUB**

- Held a Symposium on "Dissent in the Soviet Camp" at the end of January.

**UNIVERSITY OF WESTERN
ONTARIO STUDENTS' CLUB**

- Made two films of Ottawa demonstration, held a display entitled "Lenin and the Captive Nations" and a concert during its Ukrainian Week.

**UNIVERSITY OF WINDSOR
STUDENTS' CLUB**

- Held a Ukrainian Week during the beginning of February.

TO MEMBER CLUBS:

- PLEASE SEND IN INFORMATION CONCERNING YOUR CLUB ACTIVITIES SO AS TO HAVE IT PLACED IN THIS COLUMN IN FUTURE ISSUES.

УВАГА!

ЦЕСУС

УВАГА!

КОНФЕРЕНЦІЯ ЦЕСУС - МЮНХЕН 1971

Одним із рішень останнього Конгресу ЦЕСУС у Монреалі було прийняття постанови про спільне відзначення 50-ліття У.В.У. (Український Вільний Університет). Конкретно намічено, що ЦЕСУС відбуде з цієї нагоди свої студійні дні в Мюнхені (Німеччина), а У.В.У. відповідно до того достосує свої високошкільні Літні Курси Українознавства (ВЛКУ) в 1971 р.

Намічено:

- Шеститижневу поїздку до Європи, організовану Абітурієнтами УВУ та ЦЕСУС, в часі приблизно від дня 11-го липня до 20-го серпня 1971 р. (Детайлі будуть подані в наступних числах СТУДЕНТА).

- Основну можливу тему ВЛКУ та студійного тижня ЦЕСУС - "Сучасне Українство".

- Дата студійного тижня ЦЕСУС: перша половинна серпня 1971 р.

- Для тих, що не зможуть брати участі в цілій поїздки, а хотіли б прибути на студійний тиждень ЦЕСУС, організується тритижнева поїздка з початком серпня 1971 р. з Монреалу, Канада - (KLM - AIRLINES) -

- Кошти подорожі: \$ 165.00 на три тижні - Монреаль - Мюнхен - Монреаль

- Кошти перебування в Європі: \$ 3.00 денно (замешкання в німецькій родині)

- Зголошення прохається слати на адресу ЦЕСУС - (разом із \$ 50.00-м зв'язком).

C E S U S

83 Christie St.,

Toronto, Ontario - Canada.

З А Я В А

Одним зголошую мою участь в організованій подорожі через Монреаль - (KLM - AIRLINES)

Ім'я і прізвище .....

Адреса .....

Включаю завдаток у висоті \$ 50.00 - ( ) бвнковнм чеком
( ) грошовнм переказом

Датв.: ..... Підпис: .....

! COMMUNITY ACTION !

THE CONCEPT

Students of Ukrainian decent in Canadian Universities today have a double responsibility: participating in the development of the Canadian society; but, equally important, developing and enriching the Ukrainian community in Canada.

These two major tasks have taken on new significance for Ukrainian students as they have observed and participated in the contemporary university student movements. Ideas such as participatory democracy, involvement with society, are concepts which took on an expanded meaning when our student members reinterpreted and adapted them to their Ukrainian community.

The existence of a minority within a larger society is an extremely complex relationship. Young people who live in such a bicultural situation are confronted with daily series of challenges and problems which are exclusively experienced by students participating in a minority culture. These range from questions of voluntary bi-lingualism and dichotomous personal relationships, to definitions of double social responsibilities.

There is a great need for the development of resource people within our community who can aid young people towards resolving some of these difficulties which arise out of a bi-cultural life style. To deal with the special problems of Ukrainian-Canadian youth and to assist this community to deal with their common problems SUSK - The Canadian Ukrainian Students Union, has developed a programme of summer student field-worker involvement.

The DEVELOPMENT OF THE FIELDWORK PROJECT* A HISTORY

May 1968 - At the IX SUSK Congress, held at McGill University, a motion was accepted to the effect that the national executive should examine the possibility of hiring recent graduates to work as social animators within the Ukrainian community and the overall Canadian society.

March 1969 - A Presidents' Conference, attended by 14 universities, held at the University of Toronto, ratified a proposal that one student should be engaged as a fieldworker during the summer of 1969 as an experimental pilot project.

May-September 1969 -

One fieldworker was engaged and involved in community projects.

September 1969 -

The X SUSK Congress held at the U. of British Columbia accepted the report of the summer fieldworker. The constitution was altered to allow the National Executive to expand this project in the summer of 1970.

April 1970 - Members of the National Executive chose 5 applicants. A ten day orientation course was organized and attended by 14 fieldworkers from various organizations.

September 1970 - At the SUSK Congress the constitution was revised to enable the National Executive to hire 2 full time fieldwork staff, to work for the entire year.

Summer 1971 - The National Executive has recently announced that the summer fieldwork project will be expanded. Twenty-five fieldworkers will be chosen and the possibility of an increase in the full time staff for 1971-2 is being presently considered.

WHAT IS A FIELDWORKER?

Defining the role of such a resource person is extremely complex. Often he/she must act as a social worker, information agent, social development officer, and social animator. Perhaps the work done by previous fieldworkers will help to illuminate these functions more concretely.

FIELDWORK PROJECTS UNOBTAINED* - SUMMER 1970

The policy established by the student fieldworkers is that they must respond to the needs and wishes of the local communities in which they are working. Some of the projects undertaken were as follows:

1. A number of multi-ethnic conferences to evaluate the recommendations of the "Other Ethnic Groups", the fourth volume of the Royal Commission on Bilingualism and Biculturalism, were organized in Edmonton, Thunder Bay, and Toronto.

2. A campaign in Thunder Bay was undertaken to introduce accredited Ukrainian language and culture courses into Lakehead University curriculum.

3. In order to encourage financial interaction among Ukrainian businessmen and professionals, a community directory was begun in Toronto. The Ukrainian Professional and Businessmen Club of Toronto hired two full time fieldworkers for the duration of the summer.

4. Community "newsletters" and newspapers were started in Thunder Bay and Montreal.

They also arranged an all-Canada public concert tour by an Austrian Bass Quartet.

SELECTION OF PERSONNEL

The selection of the fieldworkers will be on the basis of the detailed application form and on the basis of two references sent along with it. The National Executive will make the final decision in consultation with the community hiring the prospective fieldwork applicant. This is absolutely necessary since a conscious effort will be made to relocate fieldworkers

into unfamiliar communities for the summer.

The date of the selection will be on April 15, two weeks after the deadline March 31, 1971.

ORIENTATION COURSE

The people selected after this date will be required to attend an orientation course in Toronto on May 4th. At this twelve day course the emphasis will be on developing a critical analysis as well as an comprehensive body of knowledge about the Ukrainian community and the necessary tactics and resources required for fieldworking.

SUSK - Field workers - Summer 1970.

Tear here

APPLICATION FORM

Name .....

Address .....

Faculty and Year .....

PLEASE CHECK:

- I am interested in - I - the summer fieldwork project
 - II - full time fieldwork project -
 - Sept. 1971 - Sept. 1972.

Requests for a detailed application form should be sent to:

SUSK NATIONAL EXECUTIVE
 c/o George Boshyk
 67 Harbord St.,
 Toronto 179, Ontario.

our telephone 1-416-921-8544 deadline March 31, 1971.

**КАНАДСЬКО — СОВЕТСЬКІ
ВІДНОСИНИ**

Під кінець січня, міністер торгівлі Жан-Лук Пелен (Jean-Luc Pélén) підписав у Москві договір з урядом Советського Союзу. Метою договору є збільшення торгівлі та зміцнення кооперації між Канадою і ССРСР в науковій і технологічній діяльності. Канаді сподівається скористатися, між іншим, з советського договору в розбудові північних частин країни.

Натурально, кооперація між державами є бажана і навіть konieczна в сьогоднішнім "глобальним селі". Але така співпраця може бути взаємно корисною тільки тоді, коли оба уряди готові повністю удержуватися певних, разом установленних, правил поведінки. Державам з такими різними політичними системами як Канада (демократія) і ССРСР (комунізм) це стає майже неможливим. Наприклад, добре знаємо і вміло вживаємо методом советів являється наукове шпигунство на Заході. Збільшені візити, які будуть наслідком цього договору, дадуть советам нагоду для цього.

Хоч договір переважно технічного характеру, він є частиною канадської державної політики і потягає за собою ряд політичних наслідків. Сам договір тільки зміцнює канадську політику "відлиги" у відносинах з ССРСР. Торгівля, наука обмінюються, і т.д. поширюють зносини

Канади з ССРСР. і цим сприяють поліпшення відносин між ними.

Таке поліпшення політичних відносин може бути корисним або шкідливим для зобов'язання Канади до демократичних вільностей та універсальних людських прав.

І тут сама суть потенційної загрози перед якою ставить Канаду політика поліпшення відносин з ССРСР.

Якщо Канада через свої кращі відносини з ССРСР доведе до відома советському провідні неминучу konieczність додержуватися принципів Універсальної Декларації Прав Людини (яку ССРСР підписав) і своєї власної конституції (яка теоретично гарантує широко сягаючі права), тоді політична "відлига" з ССРСР є бажана.

Але, з другої сторони, Канада стоїть перед небезпекою. Відлига в відносинах з ССРСР, якщо навіть не доведе до цілком дружніх відносин між ними, дуже можливо доведе до того, що уряди обох держав старатимуться менше натискати на точки своєї зовнішньої політики, до яких другий уряд дуже чутливий (наприклад, критика суворих вироків у ССРСР). Отже, можливо, що для "кращого порозуміння" з ССРСР Канада готова мовчавою потурає негідності советського режиму (який засуджує інтелектуалістів за пи-

сання, русифікує яє-російські народи, забороняє еміграцію, і т.д.).

Такою політикою Канада зрештою своїх керуючих демократичних принципів. Тому ніякої канадець, який вірний у демократичну систему, не міг би погодитися з такою політикою свого уряду.

Суворе збереження принципу людських прав усіми урядами є konieczною передумовою для ефективного поліпшення міжнародних відносин.

Вірті Веретельник

ПІЗНАВАЙМО СЕБЕ

Перебуваючи у Канаді в часі Конгресу ЦЕСУСУ та читаючи сторінки "СТУДЕНТА", має нагоду звернути свою увагу на одну велику проблему, на яку українське студентство Канади являється у своїй праці у сьогоднішньому часі. Визначні діячі СУСК-у міцно наголошують, що українські студенти американського суходолу є замало переконані у своїх політичних

поглядах, і твердять також, що це мале переконання походить від нерозуміння і незнання а детальніший спосіб — що це є політика і яке значення вона має на наше життя.

Слідкуючи за українським життям на еміграції і зареком старачись бути об'єктивним у своєму досліді, я мав нагоду прийти до такого висновку: українці на еміграції є простими та розумливими, в нас немає двозначності, однак, чи то з вини нашої історії, чи з вини попередніх поколінь — усе те, що нам не подобається ми засуджуємо, не будучи свідомі факту, що нам бракує того глибокого знання про справу, яку ми дозволяємо собі критикувати. Щоб наситити, у чому тут мова, я наведу приклад: в нас на еміграції є різні політичні партії, до котрих належать українці. Деякі із тих партій були створені на Україні, інші постанали вже після Другої світової війни тут, на заході. Більшість із них прагне однієї і тої ж самої мети, однак, спрямування до здійснення цієї цілі є різні. Існуючим фактом є, що всі ці партії знаходяться під більшою чи меншою критикою, однак ті, що найбільше критикують, є в більшості якраз такі, які найменше поінформовані якраз про ту методику, котрою та чи інша партія користується.

Дальшим висновком із вищезгаданого аналізу є те, що критика, якою користується, дає враження молодому поколінню, що вона є спадковою характеристикою нашого народу, — вона переходить з батька на сина, тому то ми щораз частіше бачимо й чуємо, як молода генерація дозволяє собі висловлювати власну оцінку а негативному сенсі — дуже часто безпідставно — про українську працю такої або такої організації. В додатку до того і тому, що ця оцінка є негативною, молоді несвідомо відхиляються від українського життя і стає прямильово марксистським поглядом, не знаючи собі справи, що ці останні будуть не комуністичну, не соціалістичну, але державу на подобу російського імперіалізму.

Як студенти, ми мусимо сприйняти факт, що по всіх країнах студенти знаходяться у стані неспокою. Українське студентство є під впливом того загального неспокою, який існує тепер серед студентів, однак, в додатку до нього у нас існує ще більший душевний неспокой, який мені тут також визначити, однак, цей неспокой не є виявленій назовні із ось таких причин:

ПЕРШЕ УКРАЇНСЬКЕ БЮРО ПОДОРОЖІ
Маркіяна Когута
BLOOR TRAVEL AGENCY

1190 Bloor St. W., Toronto, Ont.
Tel.: 535-2135

— Mr. Moynihan currently a Counsellor to President Richard Nixon is on leave from this post as professor of education and urban politics at Harvard University. — Reprinted from an article "Eliteland" which appeared in Psychology Today, September 1970. — G. B.

COMMENT

Daniel P. Moynihan's article points to the vital problem of the USSR. However, it should be pointed out that it is not a matter of "ethnicity" but of diverse nationalities. The USSR is NOT a national state with "ethnic" groups, but Russian empire dominating formerly independently national states such as Ukraine, Latvia, Lithuania, Estonia, Turkistan, Georgia, and others.

The nationalities problem in the USSR already IS the dominant reality. The 1970 Soviet census showed that even though the Russians constitute a minority they nevertheless dominate the executive, legislative,

ANNE PHOTO STUDIO
845 QUEEN ST. W. 348-1147
TORONTO 148, ONT.
Власник — В. ІПАЧ

Joseph J. Rajca
Furs
КУШНИРСКА РОБИТНЯ
221 College St. LE 4-5848
— Toronto —

judicial and military positions in the Soviet Union.

Concomitant to this disproportion of power, the Russians are also undertaking a conscious and systematic persecution of all those advocating national independence, cultural, and religious rights for their respective peoples — the Ukrainians being an outstanding example.

O. Romanyshyn
(Mr. O. Romanyshyn is a Grad. Stud. at the U. of Toronto).

MARXISM AND ETHNICITY

As I have argued over the years, we need to break the Marxist spell that has immobilized so much 20th-Century social thought. Gary R. Orren has recently noted that social science originates, for the most part, in Germany, England and France — countries that are almost uniquely homogeneous in their populations. These are the countries of Karl Marx and of socialist thinkers, to whom the fact of being Polish could be regarded merely as a transient "national problem". But for the rest of the world — not least the United States, and surely the same issues will soon be appearing within the Soviet Union — ethnicity persists and is an extraordinarily important, if not central, problem. For the Marxist class is the ethnic

group. In the past, ethnicity and social class have been closely correlated, and this very likely seemed to confirm the Marxian model of societies torn by class conflicts. To be sure, there are class realities, but ethnic realities are there as well. Increasingly they are dominant realities. Social science needs to become much more sensitive to them. (In these terms the current preoccupation with "racism" is a net plus and may turn into a permanent advance. Yet too much of the present concern seems to me to involve a kind of displaced Marxist model of exploitation of one group by another. Ethnic relationships are far more complex.)

Daniel P. Moynihan

Продовження на Ст. 12.

ПАТРІАРХАТ

Продовження із Ст. 8.

правосильні, переконали наших братів, що ми не відступаємо від домагання адміністративної незалежності нашої Церкви і цим дуже зблизились до спільної дії. Ми не можемо припинити її, бо багато чинників працює в нашу користь, і тоді, без нас, підуть проти нас.

Тільки слабодухи і нікчемні будуть стояти осторонь і чекати, що із того вийде. Наш чуйність і спільна акція в тій справі сьогодні, може дуже заважити на її позитивному вирішенню, тим паче, що політичні обставини ускладнюються. Усильні домагання Китаю і Японії звороту їх територій, Німеччини — об'єднатись, жидівсько-арвбська проблема, обурення сателітів і поневодених народів у проводі з Україною, та й у кінці розбіжність думок у середині СРСР може дуже прискіпити розклад імперії, а тим самим зробити нашу проблему дуже вкритою в орбіті світової політики.

На ті метушні оцих світових проблем наші спільні домагання про створення нашого патріархату в Києві, можуть бути дуже актуальні і принести нам великі користі. Тож відкиньмо всі наші спірні, дрібні проблеми, забудьмо про наші обопільні жалі, кривди чи образи, адв задивдемі у ясне майбутнє прийдешніх поколінь, подаймо собі взаємно наші братні руки і спільно борімося за наші віковічні права і привілеї.

Пильнуймо, щоб "її крадену" знову — як у роках 1917 — 18 "в огні не збудили", бо тоді знов упаде на нас вина за наслідки нашого дальшого розбиття. Вороги слідкують за нами, підслюють і радіють нашим розбиттям. Доки не буде нашого об'єднання і спільної дії, не буде вільної державності, такій є закон, підтверджений нашою мнущиною і сучасними подіями.

У цілій цій нашій проблемі мусимо розрізнити три різні

рвчі: 1) Помісність нвшої Церкви, 2) Патріархат, 3) Патріарх.

Ад 1) За помісність нашої Церкви ми маємо право і обов'язок боротися тут на еміграції, як інтегральна частина нвшого народу, яка вийшла із краю, щоб як вільні ми могли свобідно домагатись, наших прав перед усіма чинниками світової дипломатія і цього нам ніхто не може заборонити, подібно, як не можуть заборонити нам боротись за нашу незалежну державність.

Ад 2) Тільки за один український патріархат ми можемо боротись і домагатись його створення, бо кількох патріархатів нам не потрібно і ніхто нам їх не признає. Якщо б наші православні брати пішли разом з нами і предложили свої екуменічні пропозиції, тоді не могли б пройти попри це мимо, — бо цілий світ знав би про це, а сьогодні екуменізмом заінтересовані всі народи так, що мусіли б узяти це на увагу, бо це є об'єднання Церков, що є понад усяку політику. Зробімо все, що в нашій спроможності, а вислід лишімо Божему Провидінню. Тоді Господь, певно, благословить наші справедливі домагання.

Ад 3) Патріарха для цілої нашої Церкви ми тут не можемо мати, бо після законів східного канонічного права, його вибирає вся українська Церква. Ми тут можемо мати заступників, адвінстраторів, Верховних Архієпископів обидвох нвших Церков із повними патріаршими правами, котрі провадили б у спільному порозумінню зі своїми вірними, аж доки не прийшла б можливість свобідного вибору Патріарха цілою українською Церквою.

Назва: Офіційна назва тепер є Українська Православна і Українська Католицька Церква, за яку борюва довго Архієпископ Іван Бучко, щоб відрізнити нас від назви — "Русини котру то назву присвоїли собі Москалі і хочуть утогножувати нас із московською Церквою, узагальнюючи словом "рашен".

Назва "Українська Католицька Церква" ясно унаочнювала грецький обряд Українців католиків. Українець-католик може бути і латинського обряду, подібно як був колись "Русин греко-католик". Назву що хочуть тут використати тепер головно молоді священники, котрі гравітують до латинського обряду і змінюють не тільки назву, але й хочуть викинути усю, що українське. Є це в Українців католиків і в православних, із чим треба боротися.

Та не суть справи в назві, бо буде вона незабаром змінена. Як прийде до об'єднання, буде одна Українська Христова Церква.

Філадельфія 18 жовтня 1970 р.

Терас Свяченко

Наші спортсмен-футболісти Роман Занолушний /з ліва/ і Микола Мороз грають в дружній інженерів, ліги Торонтоного Університету. Під їхнім проведом виграла їхня дружина Фашу Торонтоного Університету за 1970-ий рік !

- а) з браку детальнішого знання політики як науки,
б) з непевности, як студенти не-українці сприймуть наші цілі.

Ці два висновки були б неконструктивними, якщо б я не представив думку, над котрою ми, студенти, могли б поважніш застановитись.

Через брак політичного знання великої кількості студентів кінечність вимагає, щоб українські студентські товариства кожної країни зорганізували курси політичної ідеології та праці українських політично

ПІЗНАВАЙМО СЕБЕ

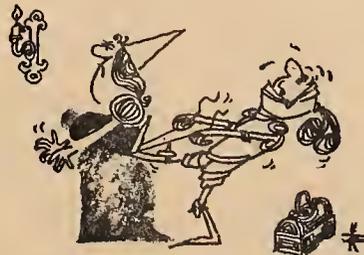
Продовження із Ст. 11.

партії, на яких можнв б було простудіювати історію наших політичних організацій, приглядаючись до причин їх створення, до їхніх праць, настільки дані організації змінилися від часу їх засновання і настільки та як вони впливають на загальний погляд пересічної української людини, як тут нв еміграції так і в краю.

Вірю, що така вналіза була б інформативною і корисною для всіх наших студентів тому що вона вказала б їм, нвскільки політика є важливою, а найголовніше — вона б застановила кожного українського студента над різними методами, якими наші політичні організації користуютьсв, щоб дійти до однієї спільної мети, яку можна визначити як "Вільність України". Крім того, вона навпавно вказала б, що методами нвших партій нв є традиційними і нвзмінливими, в нвпливкн — практичними й гнучкими.

Врешті в вірю, що з детальнішим знанням політики, ми, як українські студенти, здобудемо собі тврді переконання, знвтимемо, що це є — Україна, якв вона має для нас мати значення і якв місце вона має займати нв міжнародному форумі як вільна країна.

Хай Живь Незалежна Україна!

Адам мусів мати фест поводження. Все, що його журило, були тільки ТРИ листочки...

Богднв Свирд
Голова УСГ
у Веллкій Британії

БДНІСТЬ

Продовження із Ст. 8.

Української Церкви в одному патріархаті працювали Митрополит Петро Могиля, Отці Берестейського Собору, Митрополит Андрій Шептицький, Митрополит Василь Липківський, і тепер працює Верховний Архієпископ Кир Йосиф Сліпий, а також деякі українські православні владики. Вірю, що в єдності сила!

Марійка Штельма
Торонто